

Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos

Valvontasuunnitelma 2018

Päivitetty:

7.2.2018

Jouni Leppälä
pelastuspäällikkö

Sisällysluettelo

KESKI-POHJANMAAN JA PIETARSAAREN ALUEEN PELASTUSLAITOS	1
VALVONTASUUNNITELMA 2018.....	1
MÄÄRITELMÄT	3
JOHDANTO.....	5
2. VALVONTASUUNNITELMASTA TIEDOTTAMINEN.....	5
3. VALVONTATOIMENPITEIDEN MAKSULLISUUS	5
4. VALVONTATOIMENPITEIDEN SUUNNITTELU.....	6
4.1 VALVONTATOIMENPITEISTÄ ILMOITTAMINEN	6
5 VALVONTAMENETELMÄT	6
6 YHTEENVETO KALENTERIVUODEN AIKANA SUORITETTAVASTA VALVONNASTA.....	9
7. YHTEISTYÖ MUIDEN VIRANOMAISTEN JA TAHOJEN KANSSA	10
8. MUUT TARKASTUKSET JA KATSELMUKSET	11
8.1 PELASTUSLAITOKSEN EPÄSÄÄNNÖLLISESTI SUORITTAMAT TARKASTUKSET JA KATSELMUKSET	11
Eriyisiä palotarkastuksia	11
Jälkitarkastuksia.....	11
Ylimääräisiä palotarkastuksia	11
Kiinteistöjen pelastustie tarkastuksia	11
8.2 KEMIKAALIKOhteiden VALVONTA.....	11
9. SEURANTA.....	12
10. RESURSSIT	13
LIITTEET	15
LIITE A. VALVONTAKOhteiden TARKASTUSVÄLIN MÄÄRITTÄMINEN	15
Liite A1. Valvontakohteiden periaatteelliset tarkastusvälit.....	15
Tarkastusvälin muuttaminen tapauskohtaisesti	15

Määritelmät

Erityinen palotarkastus

Valvontakäynti, joka tehdään tarkastuskohteeseen ennen käyttötarkoituksen mukaisen tai käyttötarkoitukseltaan olennaisesti muuttuneen toiminnan aloittamista. Yleensä erityinen palotarkastus tehdään samaan aikaan tai juuri ennen rakennusvalvontaviranomaisen rakennuksen käyttöönotto-tarkastusta. Tarkastus, joka liittyy rakennus- tai toimenpidelupaa edellyttävään valvontakäyntiin, luokitellaan erityiseksi palotarkastukseksi.

Jälkitarkastus

Valvontakäynti, jonka pelastusviranomainen tekee valvoakseen aiemmin annettuja korjausmääräyksiä. Jälkitarkastus tehdään korjausmääräysten määräaikaisten umpeuduttua, ennen seuraavaa yleistä palotarkastusta.

Palotarkastus

Pelastusviranomaisen tekemä valvontakäynti

Pronto

Pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilasto

Pyydetty palotarkastus

Asiakkaan pyytämä palotarkastus.

Rakennuksen käyttöönoton ennakkokatselmus

Pyydetty palotarkastus/konsultointikäynti, jonka jälkeen joudutaan vielä tekemään erikseen erityinen palotarkastus.

Räjähteiden varastoinnin tarkastus

Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 63 § ja 64 § mukainen valvontakäynti, joka kohdistuu pyroteknisten tuotteiden varastointiin kaupan yhteydessä.

Tarkastusväli

Tarkastusväli on ajanjakso, joka on riskien arviointiin perustuen määritelty palotarkastusten väliseksi ajaksi.

Vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan kohteen valvonta ja tarkastus

Kemikaaliturvallisuuslain (390/2005) 27 a § mukainen valvontakäynti.

Valvontakohde

Valvontakohde on yleensä rakennus. Samalla tontilla tai rakennuspaikalla olevat rakennukset, jotka muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden ja joilla on yhteinen turvallisuusvastaava, muodostavat yhden valvontakohteen.

Yleinen palotarkastus

Valvontasuunnitelman mukainen, määrätyin väliajoin tehtävä pelastusviranomaisen valvontakäynti. Käytetään myös nimikettä määräaikainen palotarkastus.

Yleisötilaisuuden palotarkastus

Pelastusviranomaisen yleisötilaisuuden muodostaman riskien perustella päättämä valvontakäynti.

Ylimääräinen palotarkastus

Pelastusviranomaisen päättämä valvontakäynti, jota ei ole ajoitettu ja kohdennettu valvontasuunnitelmassa. Ylimääräisiä palotarkastuksia tehdään esimerkiksi seuraavien erityisten syiden vuoksi:

- a) nuohoojan, tarkastuslaitoksen tai muun viranomaisen havaitsemista palo- tai henkilöturvallisuuden liittyvistä puutteista tekemän ilmoituksen johdosta;
- b) huomattavaa palovaaraa aiheuttavan rakennus- tai muun työmaan aloittamisen yhteydessä;
- c) rakennuksen henkilömäärän tai käyttötavan tilapäisen muuttumisen johdosta, mikäli muutos oleellisesti vaikuttaa käyttäjien turvallisuuteen;
- d) kun on perustetta epäillä, että kohteen palo- ja poistumisturvallisuudessa tai muussa henkilöturvallisuudessa on vakavia puutteita;
- e) teematarkastuksina muiden viranomaisten kanssa (esim. anniskeluravintolat ja muut kokoontumistilat).

Öljylämmityslaitteiston tarkastus

Valtioneuvoston asetuksen vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015) 39 § mukainen käyttöönottotarkastus, joka tulee tehdä viimeistään kolmen kuukauden kuluessa käyttöönotosta.

Johdanto

Pelastuslain 79 § velvoittaa pelastuslaitokset laatimaan valvontasuunnitelman valvontatehtävän toteuttamisesta. Palotarkastusten lisäksi ja niiden yhteydessä alueen pelastusviranomaisen suorittaa myös asiakirjavalvontaa, jonka tarkoituksena on varmistaa pelastuslain velvoitteiden noudattamista kohteessa. Tämä tapahtuu esimerkiksi kohteen laatiman pelastussuunnitelman sekä muiden palo- ja poistumisturvallisuudesta laadittujen asiakirjojen arvioinnilla. Valvontasuunnitelmalla kohdennetaan pelastuslaitoksen valvontaa kohteisiin riskien mukaisesti ja pyritään vaikuttamaan onnettomuuksien määrään entistä tehokkaammin. Valvonta-suunnitelma perustuu palvelutasopäätökseen ja riskien arviointiin.

Aluehallintovirasto valvoo valvontasuunnitelman toteutumista osana pelastustoimen palvelujen saatavuuden ja tason valvontaa. Valvontasuunnitelma toimitetaan tiedoksi aluehallintovirastolle.

Valvonnan ja turvallisuuteen vaikuttamisen keinoja on erilaisia, joista yksi on palotarkastus. Tähän valvontasuunnitelmaan on koottu vuonna 2018 palotarkastettavat kohteet. Kohteiden tarkastusvälien määrittelyssä on käytetty valtakunnallisen valvontasuunnitelma ohjeen periaatteellisia tarkastusvälejä ja kohdekohtaista riskienarviointia. Suunnitelmassa käsitellään lisäksi muut valvontatoimenpiteet, yhteistoiminta onnettomuuksien ehkäisyssä muiden valvontaviranomaisten kanssa, valvontatehtäviin kohdistettavat resurssit sekä se miten valvontavelvoitteen toteutumista seurataan. Valvonta kohdistuu lainsäädännössä pelastusviranomaisten valvottavaksi määrättyjen säännösten vastaiseen toimintaan, toimenpiteisiin niiden korjaamiseksi sekä toiminnan tuloksellisuuden seurantaan. Valvonnessa korostetaan kohteen oman toiminnan merkitystä turvallisuuden parantamisessa.

Pelastuslaitos perii valvontasuunnitelmassa määritellyistä valvontatoimista Pelastuslain 96 § mukaisesti maksun. Taksa on vahvistettu pelastuslautakunnassa 11/2012.

2. Valvontasuunnitelmasta tiedottaminen

Pelastuslaitoksen velvollisuus tiedottaa toiminnastaan ja siten myös valvontasuunnitelmas- ta perustuu kuntalakiin (365/1995) ja hallintolakiin (434/2003).

Pelastuslaitoksen valvontasuunnitelma on julkinen. Valvontasuunnitelman sisällön ja perusteiden osalta riittävä tiedotuskanava on pelastuslaitoksen internet- sivut, joiden kautta alueen asukkaat ja kohteiden edustajat pääsevät tutustumaan sen sisältöön. Lisäksi valvontasuunnitelma on nähtävissä pelastuslaitoksen toimipisteissä.

3. Valvontatoimenpiteiden maksullisuus

Pelastuslaitos perii maksun pelastuslain 96 § mukaisesti valvontasuunnitelman mukaisista valvontatoimenpiteistä. Samoin pelastusviranomaisen perii suorittamastaan kemikaalivalvonnasta maksun tapauksissa, jotka perustuvat kemikaaliturvallisuuslakiin (390/2005; 131 §). Taksoista päättää pelastuslautakunta.

4. Valvontatoimenpiteiden suunnittelu

Pelastuslain (379/2011) tavoitteena on parantaa ihmisten turvallisuutta ja vähentää onnettomuuksia. Riskeinä voidaan tällöin tarkastella henkeen, omaisuuteen, ympäristöön ja kulttuuriarvoihin kohdistuvia uhkia. Palotarkastukset pyritään kohdentamaan näiden riskien perusteella huomioiden alueen erityispiirteitä ja yhteiskunnan muutoksia. Valvontakohteet jaetaan tässä suunnitelmassa kahteen pääluokkaan: Yrityksiin ja laitoksiin sekä asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennuksiin.

4.1 Valvontatoimenpiteistä ilmoittaminen

Hallintolaki velvoittaa viranomaisia ilmoittamaan toimivaltaansa kuuluvien tarkastusten aloittamisajankohdasta asianosaiselle, jota asia välittömästi koskee, jollei ilmoittaminen vaaranna tarkastuksen toteutumista.

Palotarkastuksista ilmoittaminen hoidetaan kuntien virallisilla ilmoitustauluilla.

Varsinainen palotarkastuksen suorittamisen sopiminen tapahtuu palotarkastuskohteen vastuuhenkilön kautta, ennakkokirjeen tai muun yhteydenoton avulla.

5 Valvontamenetelmät

Yleinen palotarkastus

Yleisellä palotarkastuksella valvotaan Pelastuslain (379/2011) 2 luvun (Yleiset velvollisuudet) ja 3 luvun (Toiminnanharjoittajan sekä rakennuksen omistajan ja haltijan velvollisuudet) säännösten noudattamista. Kohde tarkastetaan asiakirjojen perusteella ja pistokokein, vastuu kohteen turvallisuudesta on aina kohteen omistajan ja haltijan. Palotarkastuksella annetaan neuvoja ja ohjeita sekä pyritään tukemaan kohteen omaa turvallisuuskulttuuria.

Erityinen palotarkastus

Erityinen palotarkastus suoritetaan uudisrakennus- tai saneerauskohteissa, kun kunnan rakennusvalvontaviranomainen on sen rakennusluvassa määrännyt suoritettavaksi. Ennen varsinaista erityispalotarkastusta voidaan suorittaa ennakoivia erityisiä palotarkastuksia.

Jälkitarkastus

Jälkitarkastus on tarkastus, jossa valvotaan, että palotarkastuksessa annettuja määräyksiä on noudatettu. Jälkitarkastus toimitetaan, kun on havaittu huomattavia tai toistuvia palo- tai henkilöturvallisuutta vaarantavia puutteita.

Ylimääräinen palotarkastus

Ylimääräinen palotarkastus suoritetaan pelastusviranomaisen harkinnan mukaan, perusteena voi olla esimerkiksi;

- kiinteistön omistajan tai haltijan pyyntö

- nuohoojan, tarkastuslaitoksen tai toisen viranomaisen ilmoitus palo- ja henkilöturvallisuuteen liittyvistä puutteista
- epäily, että palo- ja henkilöturvallisuudessa on oleellisia puutteita
- teematarkastus esimerkiksi suurmyymälöihin tai ravintoloihin

Yleisötilaisuuden palotarkastus

Ennen yleisötilaisuuden alkamista suoritettava palotarkastus, jossa tarkastetaan tapahtuman turvallisuusjärjestelyt.

Aluevalvonta

Pelastusviranomaisen suorittamaa valvontaa, jossa tehdään ulkopuolisia havaintoja kohteen turvallisuudesta ja kohteeseen jätetään kirjallinen korjauskehoitus ja –ohjeita havaintojen perusteella. Aluevalvonnassa kiinnitetään erityistä huomiota esimerkiksi pelastusteihin, osoitenumerointiin, tonttien opastauluihin ja tuhopolttojen torjuntaan sekä sammutusveden saatavuuteen. Aluevalvontaa voidaan suorittaa myös julkisilla alueilla.

Omavalvonta

Omavalvonta on oleellinen osa omakotitalojen, niihin rinnastettavien kohteiden ja vapaa-ajan rakennusten valvontatoimintaa. Asukkaille postitetaan omavalvontaa varten dokumentit turvallisuusviestintämateriaalin kanssa, joiden perusteella asukas tekee omatoimisen kartoituksen kotinsa paloturvallisuudesta. Valvontakohteissa kohteen edustaja voi suorittaa omavalvontaa, jonka tietoja voidaan hyödyntää palotarkastuksen suorittamisessa tai sillä voi olla vaikutusta kohteen valvontaväliin.

Asiakirjavalvonta

Pelastuslaitos ottaa vastaan mm. yleisötilaisuuksien pelastussuunnitelmia, poistumisturvallisuusselvityksiä, ilmoituksia nuohoojilta ja tarkastusyrietyksien tarkastustodistuksia sekä pöytäkirjoja paloteknisten laitteiden tarkastuksista. Pelastussuunnitelmat ja poistumisturvallisuusselvitykset arvioidaan sekä annetaan niistä palaute. Tarkastusyrietyksien ja nuohoojien ilmoittamat puutteet arvioidaan. Asiakirjoista tehtyjen havaintojen perusteella voidaan käynnistää valvontatoimenpiteitä.

Yritysten ja laitosten määräaikaiset palotarkastukset

Valvontasuunnitelmassa kaikille kohteille, jotka eivät ole asuinrakennuksia tai niihin paloturvallisuuden suhteen rinnastettavia kohteita on määritelty palotarkastusohjelmaan tarkastusvälit. Kohteiden tarkastusvälit vaihtelevat 1 ja 10 vuoden välillä.

Yritysten ja laitosten tarkastusvälin määrittämisessä sovelletaan seuraavia periaatteita:

- Pääosa palokuolemista tapahtuu asuin- ja vapaa-ajan asuinrakennuksissa. Yrityksissä ja laitoksissa sattuu vain vähän menehtymisiä tai loukkaantumisia joten tarkastusvälin määrittämisen lähtökohtana on käytetty tulipalon aiheuttamaa omaisuusvahinkoriskiä. Omaisuusvahinkoriskin lisäksi on arvioitu myös suuronnettomuuden henkilöriskin mahdollisuutta sekä pyritty huomioimaan merkittävien kulttuurij- ja ympäristöarvojen riskit. Omaisuusvahinkoriskit on saatu VTT:n seulomista PRONTO -tilastoista syttymistaajuustiheyden ja vahinkojen odotusarvona. Tämän

riskienarvioinnin lopputuloksena on päädytty periaatteellisiin tarkastusväleihin, jotka ovat esitetty liitetaulukoissa A1-A6 (liite 1).

- Yksittäisten kohteiden tarkastusvälejä voidaan lyhentää tai pidentää perustarkastusvälistä riskienarviointiin perustuen.
- Tarkastusväliä voidaan muuttaa myös tapahtuneiden onnettomuuksien, paloilmoituksen erheellisten hälytysten tai muun perustellun syyn vuoksi. Muutettaessa kohteen tarkastusväliä tulee muutoksen perusteet käydä läpi kohteen edustajalle ja kirjata palotarkastusohjelmaan.
- Valvontasuunnitelmassa voidaan tarvittaessa painottaa jotain kohderyhmää, jossa on havaittu riskejä tai johon kohdistetaan muutenkin esim. valtakunnallista turvallisuuskampanjointia.

Asuinrakennuksien ja niihin verrattavien valvontakohteiden määräaikaiset palotarkastukset

Asuinrakennusten valvontamuotona käytetään pääasiassa omavalvontamenetelmää. Myös perinteisiä palotarkastuksia tehdään.

Vapaa-ajan asuntojen määräaikaiset palotarkastukset

Vapaa-ajan asuinrakennusten valvonnan suunnittelussa on huomioitu mm. seuraavia seikkoja:

- Vapaa-ajan asuinrakennusten valvontakäynnit ovat luonteeltaan erilaisia kuin tavalliset asuinrakennusten palotarkastukset. Vapaa-ajan asunnot sijaitsevat yleensä kaukana paloasemilta, joten vakituisen päivystävän henkilöstön käyttö edellyttää yleensä valmiussiiroja tai muita järjestelyjä.
- Vapaa-ajan asuinrakennusten valvontakäyntejä tehdään pyydettyä ja esim. nuohoojan tekemien vikailmoitusten perusteella.
- Myös vapaa-ajan asuinrakennusten valvonnassa voidaan käyttää omatarkastuslomaketta.

6 Yhteenveto kalenterivuoden aikana suoritettavasta valvonnasta

Taulukko 1. Suunniteltujen valvontakäyntien lukumäärä vuonna 2018. Tarkastusväli voi olla alle yhden vuoden, joten kahden oikeanpuoleisen sarakkeen lukumäärät eivät ole välttämättä samoja.

Kohde	Kohteita yhteensä [lkm]	Vuonna 2018 tarkastettavat kohteet [lkm]
A1 Ympärivuorokautisessa käytössä olevat kohteet	187	80
A2 Opetusrakennukset ja päiväkodit	191	124
A3 Kokoontumis- ja liiketilat	366	70
A4 Teollisuus- ja varastorakennukset	263	115
A5 Maatalousrakennukset	254	89
A6 Muut rakennukset	210	90
Asuinrakennukset	34541	6000
Yhteensä	36012	6568

7. Yhteistyö muiden viranomaisten ja tahojen kanssa

Pelastuslaitos tekee yhteistyötä mm seuraavien viranomaisten kanssa:

- Kuntien kaavoitus- ja rakennusvalvontaviranomaiset
- Turvallisuus ja kemikaalivirasto TUKES
- Kuntien ympäristöviranomaiset
- Kuntien ja kuntayhtymien terveys- ja sosiaalityö
- Pohjanmaan poliisilaitos
- Aluehallintoviranomainen (esim. peruspalvelut, oikeusturva ja luvat -vastuualue sekä työsuojelun vastuualue)
- Pohjanmaan hätäkeskus
- Puolustusvoimat, rajavartiolaitos, tulli
- Nuohoojat
- Tarkastuslaitokset
- Liikenteen turvallisuusvirasto Trafi
- Huoltovarmuuskeskus
- Vakuutusyhtiöt / FK
- Onnettomuustutkintakeskus
- turvallisuusauditoijat

Valvontayhteistyön kautta pelastusviranomainen antaa erilaisia lausuntoja lupia myöntävälle viranomaisille sekä tekee koulutusyhteistyötä eri viranomaistahojen kanssa.

8. Muut tarkastukset ja katselmukset

8.1 Pelastuslaitoksen epäsäännöllisesti suorittamat tarkastukset ja katselmukset

Määräaikaisten palotarkastusten lisäksi pelastuslaitos suorittaa tai voi suorittaa

Erityisiä palotarkastuksia

Erityinen palotarkastus suoritetaan seuraaviin kohteisiin;

- Hoiva-/hoitolaitos
- Rakennukset joissa on tuettua asumista
- poistumisturvallisuusselvityskohteet
- Senioritalot
- Kokoontumis-/liiketila
- Majoitus- ja ravitsemustoiminta ja leirialueet (myös tilapäiset)
- Kulttuuriomaisuutena suojeltuihin kohteisiin
- Vaativat ja kooltaan suuret tuotanto- ja varastotilat
- Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat (ilmoitusvelvolliset)
- Maatilat, joille alueellinen ympäristökeskus on antanut luvan

Jälkitarkastuksia

Ylimääräisiä palotarkastuksia

Kiinteistöjen pelastustie tarkastuksia

8.2 Kemikaalikohteiden valvonta

Kemikaalikohteiden valvonnasta säädetään seuraavissa säädöksissä:

- Laki kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
- Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)
- Valtioneuvoston asetus räjähteiden valmistuksen ja varastoinnin valvonnasta (819/2015)

Pelastusviranomaisen on valvottava vaarallisten kemikaalien vähäistä teollista käsittelyä ja varastointia harjoittavan tuotantolaitoksen teknisen toteutuksen ja toimintatapojen vaatimustenmukaisuutta ja toimivuutta sekä sitä, että tuotantolaitos on säännösten ja annetun päätöksen mukainen. Lisäksi pelastusviranomaisen on valvottava pyroteknisten tuotteiden varastointia kaupan yhteydessä.

Pelastusviranomaisen valvoo kemikaalikohteiden turvallisuutta normaalien valvontakäyntien yhteydessä, sekä osallistuu tarvittaessa Tukes -tarkastuksiin laajamittaisissa kemikaalikohteissa.

9. Seuranta

Valvonnan toteutuminen

Toteutunutta valvontaa verrataan kohdeluokittain tarkastusprosentteilla.

Vaikuttavuuden arviointi

Arvioitaessa valvontatyön vaikuttavuutta, seurataan onnettomuusmäärien, esiintymistiheyksien sekä onnettomuusvahinkojen kehitystä rakennuksissa. Ensisijaisesti seurannassa hyödynnetään Pronton tietokantoja.

Raportointi

Tarkastusmäärien toteutumisesta tarkastajat raportoivat kvartaaleittain normaalien tulostavoiteraportointien yhteydessä.

10. Resurssit

Palotarkastusohjelmisto

Pelastuslaitos käyttää CGI:n toimittamaa Merlot –palotarkastusohjelmistoa. Ohjelmiston toiminta perustuu monentyyppisiin tietokantoihin, kuten palotarkastaja-, kunta-, rakennus- ja rakennusluokkatietokannat. Ohjelmalla pystytään hallinnoimaan palotarkastusta kokonaisuutena työsuunnittelusta yksityiskohtaisempaan valvontaan. Palotarkastusohjelmiston avulla tallennetaan kaikki valvontatehtävät tietokantoihin. Tietokannoissa tieto tallennetaan kohdekohtaisesti. Tietokannan tietojen tallennuksessa noudatetaan hyvää hallinnointitapaa ja annettuja arkistointiohjeita.

Henkilöstöresurssit

Valvontatyötä tekevät pelastuslaitoksen pelastusviranomaisiksi nimetyt henkilöt. Valvottavat kohteet jaetaan henkilöiden vastuukohteiksi.

Valvontatehtävissä toimivat:

pelastuspäällikkö	1
palomestarit	4
palotarkastajat	4
kemikaalitarkastaja	1
vuoromestarit	8
ylipalomiehet	9
palomiehet	48

Taulukko 3. Onnettomuuksien ehkäisyyn käytetyt henkilöresurssit.

Onnettomuuksien ehkäisyn resurssit	hlöt 2018	yht.	HTV 2018	yht.
Päätoimiset	3		3	
Osa-aikaisesti toimivat	7		3	
Työvuorot	10		1	
Yhteensä	20		7	

Päätoimiset: palotarkastajat ja muu henkilöstö, joiden tehtäväkuvaan ei kuulu onnettomuuksia ehkäisevän työn lisäksi merkittävässä määrin muita tehtäviä, on laskettu suoraan henkilövuosina.

Osa-aikaisesti toimivat: Mikäli henkilön työnkuvassa on määritelty kuinka paljon työajasta käytetään onnettomuuksien ehkäisyyn (palotarkastukset, turvallisuusviestintä jne.), se merkitään henkilötyövuosina. Mikäli näin ei ole tehty, esim. jos onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvät tehtävät muodostavat vain pienen osuuden työtehtävistä, voidaan työpanos laskea suoritteiden mukaan seuraavasti:

- ❖ Muihin kuin asuinrakennuksiin tehtyjen palotarkastusten lukumäärä á 4 h/kpl (sisältää myös valmistelun ja matkat ym.). Henkilötyövuoden määritellään tässä yhteydessä sisältävän 1500 h.
- ❖ Koulutus-, neuvonta ja valistustilaisuuksiin käytetyt työtunnit. Työtunnit -tieto sisältää tilaisuuden keston lisäksi valmisteluun ym. kuluneen ajan.
- ❖ Tarvittaessa voidaan lisäksi arvioida suunnittelijoiden ohjaukseen, lausuntoihin yms. muuhun onnettomuuksien ehkäisyyn käytetty työpanos vuositasolla.

Työvuorot:

- ❖ Muihin kuin asuinrakennuksiin tehtyjen palotarkastusten lukumäärä á 4 h/kpl.
- ❖ Asuinrakennuksiin tehdyt palotarkastukset á 1 h/kpl.
- ❖ Koulutus-, neuvonta ja valistustilaisuuksiin käytetyt työtunnit. Työtunnit -tieto sisältää tilaisuuden keston lisäksi valmisteluun ym. kuluneen ajan.

Liitteet

Liite A. Valvontakohteiden tarkastusvälin määrittäminen

Liite A1. Valvontakohteiden periaatteelliset tarkastusvälit

Valvontakohteiden periaatteelliset tarkastusvälit (taulukot A1-A6) on määrittänyt pelastuslaitosten edustajista koottu työryhmä. Määrittelyjen perustelut löytyvät liitteistä A2 ja A3.

Taulukon harmaa palkki osoittaa suositellut minimi- ja maksimitarkastusvälit. Harmaan palkin numeroarvo kertoo suositellun keskimääräisen tarkastusvälin. (Keskimääräinen tarkastusväli saadaan, kun lasketaan kaikkien ryhmään kuuluvien kohteiden tarkastusvälien keskiarvo.)

Kohde voi kuulua useaan ryhmään, esim. varastorakennuksiin taulukossa A4 ja Seveso-kohteisiin taulukossa A6. Tällöin lähtökohtana käytetään pienemmän tarkastusvälin antavaa taulukkoa.

Tarkastusvälin muuttaminen tapauskohtaisesti

Keskimääräinen tarkastusväli on tarkoitettu keskimääräiselle kohteelle. Tarkastusväliä voidaan pidentää tai lyhentää suositellusta keskimääräisestä tarkastusvälistä tapauskohtaisesti. Mikäli kohteessa asiat ovat keskimääräistä paremmin, tarkastusväliä voidaan pidentää ja vastaavasti jos asiat ovat keskimääräistä huonommin, tarkastusväliä voidaan lyhentää.

Valvontatyötä tekevän henkilöstön resurssien määrä ei ole peruste valvontavälien muuttamiseksi.

Tarkastusvälin muuttamisen perusteena voivat olla mm. seuraavat seikat:

Arvioivan palotarkastuksen riskiluku

Turvallisuuskulttuuri

- ❖ Havaitut puutteet palotarkastuksilla
- ❖ Korjausmääräysten toteutuminen
- ❖ Pelastussuunnitelma ja sen päivitykset
- ❖ Henkilökunnan koulutus ja harjoitukset
- ❖ Yrityksen turvallisuuteen liittyvä laatujärjestelmä ja sen jalkautuminen
- ❖ Oma valvonnan arviointi
- ❖ Asiakkaan sitoutuminen (korjausmääräysten toteutuminen)
- ❖ Omaehtoinen varautuminen yli lakisääteisen tason
- ❖ Muiden tahojen tekemät turvallisuusauditoinnit

Uhatut arvot ja poikkeukselliset riskit

- ❖ Kohteen laajuus ja geometrinen monimutkaisuus (operatiivisesti haasteelliset kohteet, monimutkainen paloturvallisuustekniikka)
- ❖ Yhteiskunnallisesti merkittävät kohteet, kunnan toiminnan kannalta kriittiset kohteet
- ❖ Teollisuuden tuotannon toimiala ja palovaarallisuusluokka
- ❖ Poikkeuksellinen henkilömäärä
- ❖ Poikkeuksellisen suuret kulttuuri- ja ympäristöarvot
- ❖ Ympäristön toiminta, esim. Seveso-kohteen ympärillä sijaitsevat kohteet. Otettava huomioon myös ympäristön riskien muuttuminen.
- ❖ Poikkeuksellisessa ympäristössä sijaitsevat kohteet (esim. tärkeällä pohjavesialueella sijaitsevat vaarallisten aineiden kohteet).
- ❖ Poistumisturvallisuusselvitys ja sen havainnot, toimintaympäristön muutokset
- ❖ Poikkeuksellinen saavutettavuus, palokunnan vaste

Tapahuneet onnettomuudet tai vastaavat

- ❖ Useita viranomaiskäyntejä, poikkeamia, onnettomuuksia, läheltä piti -tilanteita samassa kohteessa
- ❖ Toistuvat erheelliset paloilmoitukset

Liitetaulukko A1. Ympäri vuorokautisessa käytössä olevien kohteiden palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	Merlot-palotarkastusluokka	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Keskussairaalat, muut sairaalat	211, 213	23		12 ¹⁾						
Terveyskeskusten vuodeosastot	214			12 ¹⁾						
Terveystieteiden erityislaitokset, muut terveydenhuoltorakennukset (vain päiväkäytössä)	215, 219						48			
Vanhainkodit, kehitysvammaisten hoitolaitokset	221, 223, 229	24, 28		12 ¹⁾						
Palvelutalot		21								
sprinklattu						36 ²⁾				
sprinklaamaton				12 ²⁾						
Tuettu asuminen ja muut vastaavat poistumisturvallisuusselvityskohteet	239	21			24 ²⁾					
Lasten- ja koulukodit, vankilat, ympärivuorokautiset päiväkodit	222, 241, 231, 239	22								
vankilat	241	22		12		36 ³⁾				
lasten- ja nuorisokodit	222				24					
ympäri vuorokautiset päiväkodit					24					
Hotellit, loma-, lepo- ja virkistyskodit, muut majoitusliikerakennukset	121, 123, 129	3, 44, 48			24					
Vuokrattavat lomamökit ja -osakkeet	124	41, 43					48 ⁴⁾		96 ⁵⁾	
Leirintäalueet		42					48 ⁶⁾			
Asuntolat, muut asuntolarakennukset	131, 139	4						60		

1) Tarkastusväli on tiheämpi, mikäli kohteessa ei ole automaattista sammutuslaitteistoa

2) Tarkastusväliä voidaan tarkentaa poistumisturvallisuusselvityksen päivittämisen yhteydessä (3 v. välein)

3) Avovankilat

4) Yritystoimintaa, välitysfirmat

5) Pienemmät kokonaisuudet, esim. valvontaa ja ohjeistusta kirjeitse?

6) Tähtiluokittelu ohjaa tarkastusvälejä

Liitetaulukko A2. Opetusrakennusten ja päiväkotien palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	Merlot- palotarkastus- luokka	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Päiväkoti	231	65								
alle 25 paikkaa								60		
25-100 paikkaa						36				
yli 100 paikkaa						24				
Yleissivistävät oppilaitokset	511	9, 95		12						
Keskiasteen oppilaitokset	521	9, 95			24					
Korkeakoulut ja tutkimuslaitokset	531, 532	9, 95					48			
Muut opetusrakennukset mm. kansanopistot yms.	541, 549	9, 95						60		

Liitetaulukko A3. Kokoontumis- ja liiketilojen palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus-luokitus 1994	Merlot- palotarkastus- luokka	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Liike- ja tavaratalot, myymälähallit, kauppakeskukset										
alle 400 m ²	111, 112, 119	78								120
400-2 499 m ²	111, 112, 119	72, 78, 7, 71					48			
2 500- 9 999 m ²	111, 112, 119	7, 71, 72			24					
10 000 m ² tai enemmän	111, 112, 119	7, 71, 72		12						
Anniskeluravintolat										
alle 50 asiakaspaikkaa	141	115							96	
50-500 asiakaspaikkaa	141	11				36				
yli 500 asiakaspaikkaa	141	11		12						
Ruokaravintolat ¹⁾										120
Teatteri- ja konserttirakennukset paikkaluku yli 300 paikkaluku korkeintaan 300	311, 312	10, 101		12			48			
Kirjasto-, museo- ja näyttelyhallirakennukset Kirjastot ja museot Näyttelyhallit	322, 323, 324	103						60		
					24					
Uskonnollisten yhteisöjen rakennukset	341, 342, 349	102					48 ²⁾			
Muut kokoontumisrakennukset, kuten seura- ja kerhorakennukset sekä urheilu- ja kuntoilurakennukset	331, 351, 352, 353, 354, 359, 369	10, 105, 108						60		
Liikenteen rakennukset lentotermiinaalit ja maanalaiset liikenneasemat	161, 162, 163, 164, 169 161	104, 132, 138 104		12						
muut liikenteen rakennukset ³⁾	162, 163, 164, 169	132, 138						60		

1) Kohteella voi olla anniskelulupa, mutta toiminta on painottunut lounas- tai päivällisruokailuun

2) Tilan sallittu maksimihenkilömäärä voi vaikuttaa tarkastusväliin

3) Esim. maanalaiset pysäköintitilat, ei yksittäiset autokatokset

Liitetaulukko A4. Teollisuus- ja varastorakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennusluokitus 1994	Merlot-palotarkastusluokka	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Energiantuotannon rakennukset alle 1 000 m ² 1 000 m ² tai enemmän	611, 613							60		
					24					
Infrastruktuurin kannalta merkittävät ¹⁾				12						
Teollisuushallit ja muut teollisuusrakennukset ²⁾ alle 1000 m ² 1000-4 999 m ² yli 5 000 m ²	691, 699	16						60		
					24					
				12						
Teollisuus- ja pienteollisuustalot ²⁾ alle 1 000 m ² 1 000 m ² tai enemmän	692	148								120
					24					
Varastorakennukset ²⁾ alle 1 000 m ² 1 000-9 999 m ² 10 000 m ² tai enemmän	711, 712, 719	14								120
							48			
					24					

1) Myös muut kuin energiahuollon kannalta merkittävät kohteet, kuten kaukolämpö, vesihuolto, maakaasu, teletekniikka jne. Myös YTS-kohteet huomioita esim. Huoltovarmuuskeskuksen varmuusvarastot jne

2) Palovaarallisuusluokka otettava huomioon.

Liitetaulukko A5. Maatalousrakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	Merlot- palotarkastus- luokka	3 kk [kpl]	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	18 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Kohteella on aluehallintoviranomaisen ympäristölupa	811, 819	141, 152, 153, 154, 155					24					
Kohteella on kunnan ympäristölupa (alempi raja)										60		
Erilliset viljankuivaamorakennukset ¹⁾ Muut maataloustuotantorakennukset ²⁾	891, 892, 893, 899	156						36		60		

1) Jos kohde ei ole osa aluehallintoviranomaisen tai kunnan ympäristölupaan liittyvää toimintaa, vaan esim. kyläyhteisön yhteinen viljankuivaamo, tarkastusvälin lähtökohta on 36 kk. Yksittäisen viljelijän käytössä olevan pienen viljankuivaamon tarkastusvälin lähtökohta on 60 kk, käyttöaste tiuhentaa tai harventaa tarkastusväliä.

2) Muiden maataloustuotantorakennusten (rakennusluokitus 892, 893, 899) tarkastusväli määritellään tapauskohtaisesti

Liitetaulukko A6. Muiden rakennusten palotarkastusten periaatteellinen valvontaväli.

Palotarkastusten ohjeellinen väli	Rakennus- luokitus 1994	Merlot- palotarkastus- luokka	6 kk [kpl]	12 kk [kpl]	24 kk [kpl]	36 kk [kpl]	48 kk [kpl]	60 kk [kpl]	96 kk [kpl]	120 kk [kpl]
Toimistot ja työpaikatilat	151	109								120
Palo- ja pelastustoimen rakennukset	721, 722, 729							60		
Rakennus ei kuulu mihinkään muuhun ryhmään, mutta on kytketty hätäkeskukseen ¹⁾		13, 131						60		
Palo- ja räjähdysvaaralliset tilat		182, 18								
kylmä jakeluasema, ei rakennuksia						36				
jakeluasemat, esim. liikennemyymälät					24					
Seveso-kohteet ja muut vastaavat										
turvallisuusselvityslaitos				12						
toimintaperiaatelaitos				12						
lupalaitos					24					
ilmoituslaitos						36				
kemikaaliratapihat ja satamien vaarallisten aineiden kentät, maaliikenteen logistiikkakeskukset ²⁾				12						
Turvetuotantoalueet				12						
Kulttuurihistoriallinen rakennus ³⁾		19	Tapauskohmainen harkinta							
Muut rakennukset ja kohteet ⁴⁾	999	999	Tapauskohmainen harkinta							

1) Esim. automaattisella paloilmoinnilla varustetut autohallit

2) Trafi on määritellyt kemikaaliratapihat, logistiikkakeskusten ja -maaliikenneterminaalien tarkastusväliä määriteltäessä on huomioitava ainakin toiminnan laajuus ja mahdollisten vaarallisten aineiden osuus tavaravirrasta

3) Kulttuurihistoriallisesti tärkeiden kohteiden määrittelyssä hyödynnetään Museoviraston vuonna 2012 laatimaa Haag-listaa valtakunnallisesti tärkeistä kohteista.

4) Esim. kaivokset, maanalainen rakentaminen

